

lentfulde og dygtige Mænd — jeg antager, at den besidder saadanne — de vilde dog komme i stor Forlegenhed, og det vil næsten være umuligt for dem at løse denne Opgave. Det er ikke blot saadanne Tilfælde, hvor man ligefrem kan faae Tilstaaelse, i hvilke de skulle virke; dette fremgaaer allerede deraf, at Lovforslaget tilstøder Sagsførere at møde, og er den Straf, som Dommeren kan idømme, endogsaa kun ringe, er det dog muligt, at det under Behandlingen viser sig, at Straffen kan blive meget alvorlig, med andre Ord, der kan møde Tilfælde, der ere af en indgribende Vigtighed for den Paagældende. Det forekommer mig derfor, at han bør i Loven have Garanti for en omhyggelig Retsspleie, og at han ikke skal være stillet blot for den Mulighed, at Criminal- og Politiretssagesførerne ikke have fuldstændig Indsigt i og ikke ret vide at anvende Mundtlighed og Offentlighed. Der skal i Loven være Garanti for dette vigtige Systems Anvendelse. Heelt galt forekommer det mig at være, at den ene af disse Dommere mulig kunde anvende det saakaldte franske System og en anden det engelske, at der saaledes i de forskjellige Sager ogsaa bliver forskellig Opfattelse af Mundtligheds og Offentligheds Anvendelse i det praktiske Liv, hvilket bliver saameget misliligere, som der ikke findes nogen Regulator; der gives ikke nogen overordnet Domstol, ingen Appel, ingen Mulighed for, at en over Tid og Tilfældighed staaende høiere Domstol kan paahvde Censformigheden. Jeg frygter overmaade meget for, at Vilkaarlighed let kan finde Sted. Der gives ikke en eneste Regel i Lovudkastet for, hvorledes det skal gaae til med Forhørene, om Tiltalte overhovedet skal forhøres; ikke heller findes der Noget om, hvorledes Vidnerne skulle afhøres, om den Paagældende, naar han har erkjendt sig skyldig, derved strax kan dømmes, eller om yderligere Oplysninger skulle erhverves. Der gives ingen Regel for, hvorvidt Dommeren, efterat Sagen har udvirket sig for Publikums Øine, skal give et Resume af det Hele og derved paatrøffe sin Dom Paalidelighedens Charakter. Men dernæst — og det er et vigtigt Punkt — er det mig ikke klart, om det er Alvor med denne Mundtlighed, og skjøndt det for en Mand, der

selv hylber Mundtlighed og Offentlighed, er haardt at sige det, troer jeg dog, at det vilde være rettest at slaae en Streg over Mundtligheden. Dette er en Tanke, der har paatrængt sig mig med uimodstaaelig Magt. Der siges i § 5, at Sagerne behandles offentlig og mundtlig. Nu kan Dommeren imidlertid komme til det Resultat, at han er ude af Stand til at paadømme Sagen, fordi den har vilst sig bethdeligere, end han antog. Han henstiller da til Tiltalte, om han vil lade ham dømmes uden Appel. Tiltalte vægrer sig, og nu skal Sagen gaae til skriftlig Behandling for den competente Domstol. Men hvorledes følger nu Lovudkastet, at Sagen skal gaae? Den skal sendes Criminal- og Politiretten med en Udskrift af den førte Protokol. Hvad skal da denne Udskrift indeholde? Skal den indeholde hele Forhøret og Vidneforklaringen, saa giver jeg ikke det Mindste for denne Mundtlighed; thi det er klart, at naar Tiltalte afgiver sin Forklaring, og denne da nedskrives, da taber hele Mundtligheden sin Betydning. Skal Vidneforklaringen paa den Maade, vi kende, dicteres til Protokollen, saa at hvert Ord eller ialtsald den fulde Tanke deraf gjengives, da svinder Mundtligheden ind til Intet; thi det er ikke Mundtlighed og Offentlighed, naar der tales om Udskrift og Protokol. Naar der i § 7 tales om, at hvis det har vilst sig ved Forhandlingen, at Tilfældet maa betragtes som en criminel Brøde, skal der fremkaldes en Justitsaction, og da skal en Udskrift af det Passerede ved de mundtlige Forhandlinger gaae til de egentlige criminelle Dommere, ja, saa forstaaer jeg ikke denne Mundtlighed. Der maa ialtsald være givet Regler for, hvorledes den anden Dommer — det maa vel erindres, at det er to forskjellige Dommere — har at forholde sig ved Forhørets Optagelse, om det skal dicteres til Protokollen, ellers er det utænkeligt Andet, end at Alt, hvad der er steet ved de mundtlige Forhandlinger, er spildt Uleilighed, og at hele Sagen skal behandles paany; men det er ikke Lovudkastets Tanke. Jeg seer saaledes ikke rettere, end at Offentlighed og Mundtlighed ved Lovudkastet ingenlunde ere komne til deres Ret og Systemet altsaa paa ingen Maade gennemført, saaledes som man utvivlsomt har paatænkt, og